สรุปการประชุมคณะทำงานโครงการ
"เครือข่ายเมืองในเอเชียเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ – ระยะที่ 2 (เมืองหาดใหญ่)"
วันอังคารที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2553 เวลา 13.00 – 16.30 น.
ณ ห้องประชุมเทศบาลเมืองคลองแห อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ผู้เข้าร่วมประชุม (คณะทำงาน)

1. นายสมพร สิริโปราณานนท์	ประธานคณะทำงานโครงการ
2. นายชินวัตร แสงมณี	รองประธานคณะทำงานโครงการ
3. นางสาววิไล สัมพันธชิต	รองประธานคณะทำงานโครงการ
4. นายสันติ จันทโณ	รองประธานคณะทำงานโครงการ
5. นายสมโชติ พุทธชาติ	คณะทำงานโครงการ
6. นายหรูน จันทวดี	คณะทำงานโครงการ
7. นางพิชญา แก้วขาว	คณะทำงานโครงการ
8. นายธวัชชัย ประดิษฐ์อุกฤษฏ์	คณะทำงานโครงการ
9. นายดิเรกฤทธิ์ ทวะกาญจน์	เลขานุการคณะทำงานโครงการ
10. นายรเมศ ไพบูลย์สมบัติ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงานโครงการ

ผู้เข้าร่วมประชุมอื่น ๆ

1. นายควง เล็กสุทธิ์	รองนายกเทศมลตรีเมืองคลองแห
3. นายสมภพ วิสุทธิศิริ	นักอุตุนิยมวิทยาชำนาญการ
4. นายชาคริต โภชะเรือง	นักวิจัย สถาบันวิจัยระบบสุขภาพภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
5. นางสาวนภัสกร ทวีรัตน์	เจ้าหน้าที่ส่วนช่างสุขาภิบาล เทศบาลนครหาดใหญ่
6. ดร.ผกามาศ ถิ่นพังงา	นักวิจัย/ผู้จัดการโครงการ สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย
7. นางสาวพรพรรณ ปิ่นเวหา	นักวิจัย/ผู้ประสานงานโครงการ สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย
8. นายอำมาตย์ ไชยทวีวงศ์	ผู้ประสานงานโครงการภาคสนาม สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย

ผู้ไม่ได้มาประชุม

1. ผศ.ดร.ปาริชาติ วิสุทธิสมาจาร	คณะทำงานโครงการ
2. ผศ.พยอม รัตนมณี	คณะทำงานโครงการ
3. นายอภิชาติ ทองคำชุม	คณะทำงานโครงการ
4 นายปพน รักษ์ศรี	คณะทำงานโครงการ
5. นายสมโภชน์ คชศิริ	คณะทำงานโครงการ
6. นายวิจิตร จันทรปาน	คณะทำงานโครงการ
7. นายสมพร เหมืองทอง	ผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงานโครงการ

วาระที่ 1 ประธานแจ้งเพื่อทราบ

นายสมพร สิริโปราณานนท์ ประธานคณะทำงาน และประธานการประชุม สรุปที่มาของโครงการฯ การดำเนินโครงการของพื้นที่หาดใหญ่ แก่รองนายกเทศมนตรีเมืองคลองแห เทศบาลเมืองคลองแห ซึ่งเป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมครั้งนี้ โดยได้กล่าวต้อนรับและเปิดการประชุม จากนั้นดำเนินการประชุมตามวาระดังนี้

วาระที่ 2 การนำเสนอผลการสัมมนา ACCCRN Resilience Methods Training Workshop

นายสมพร สิริโปราณานนท์ ประธานคณะทำงาน ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้เข้าร่วมสัมมนา ได้กล่าวว่า การสัมมนาในครั้งนี้มีตัวแทนอีก 2 คน จากคณะทำงาน คือ นำเสนอความรู้ที่ได้รับจาก ACCCRN Training Workshop ในระหว่างวันที่ 9 – 13 มีนาคม 2553 แก่คณะทำงาน และผู้เข้าร่วมประชุม โดยมีสาระสำคัญจากการประชุม ดังนี้

- การประเมินความเสี่ยง/เปราะบาง ต้องพิจารณาประเด็นเรื่องเพศ และสังคม
- การคัดเลือกโครงการหรือกิจกรรม มีแนวทางหรือเครื่องมือที่จะใช้ในการพิจารณา คือ การประเมินขีดความสามารถขององค์กร ความเป็นไปได้ทางเทคนิค/วิชาการ การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม
- นอกจากนี้ ยังมีเครื่องมืออื่นๆ ที่อาจนำมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อดูความเหมาะสมของโครงการว่าจะเน้นหนักในเรื่องใด หรือจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรใดเป็นพิเศษ โดยการใช้ผังการวิเคราะห์แบบพหุเกณฑ์
- แนวทางและเกณฑ์การคัดเลือกโครงการ/กิจกรรม เพื่อพัฒนาเป็นข้อเสนอโครงการ ซึ่งจะเข้าสู่การดำเนินโครงการระยะที่ 3 โดยทางมูลนิธิร็อคกี้เฟลเลอร์ จะเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณส่วนหนึ่ง รวมทั้งสนับสนุนการเชื่อมต่อไปยังหน่วยงานสนับสนุนงบประมาณอื่นๆ ต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ 3 รายงานความก้าวหน้าในการศึกษาวิจัยเชิงวิชาการ

ดร.ผกามาศ ถิ่นพังงา ผู้จัดการโครงการ ได้ชี้แจงว่า เนื่องจาก ดร.ปาริชาติ วิสุทธิสมาจาร ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการศึกษาและประเมินความเสี่ยง/เปราะบาง ได้ไปฝึกอบรมที่ประเทศญี่ปุ่น และจะกลับปลายเดือนมีนาคมนี้ ดังนั้นงานในส่วนนี้จึงยังไม่ได้ดำเนินการ แต่ทางโครงการฯ ยังมีงานวิจัยในด้านอื่นๆ อีก ซึ่งสามารถให้นักวิชาการท่านอื่นมาศึกษาได้ตามประเด็นที่กำหนดไว้ 3 ประเด็น คือ 1) ปริมาณน้ำ 2) การท่องเที่ยว และ 3) ความมั่นคงด้านอาหาร/การเกษตร ซึ่งประเด็นน้ำจะเป็นประเด็นหลักสำคัญ โดยจะส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังธุรกิจการท่องเที่ยว และความมั่นคงทางด้านอาหาร โดยได้ขอความร่วมมือจากคณะทำงาน ดังนี้

- การเสนอชื่อนักวิจัยที่จะทำการศึกษาวิจัยเรื่องน้ำ
- การรวบรวมข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานต่างๆ

นายดิเรกฤทธิ์ ทวะกาญจน์ ได้เสนอนักวิชาการ คือ ดร.ธนิยา เกาศล จากคณะวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยจะรับประสานเยี่องต้นให้

จากนั้น คณะทำงานได้ร่วมกันนำเสนอกรอบแนวทางการศึกษาวิจัย ดังนี้

1) ความรุนแรงของปัญหา พิจารณาจากความเสียหายในด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ ควบคู่กับการพิจารณาระยะเวลา/ความถี่ของเกิดปัญหา
2) ผลกระทบต่อพื้นที่เมืองหาดใหญ่ ในด้านที่อยู่อาศัย การประกอบอาชีพ (เช่น การท่องเที่ยว ความมั่นคงทางอาหาร) คุณภาพชีวิต
3) ผลกระทบต่อกลุ่มคนเปราะบาง ได้แก่ คนจน เด็ก คนชรา คนพิการ
4) สาเหตุของปัญหา

4.1 ระบบเมือง ซึ่งประกอบด้วยระบบย่อยดังนี้

4.1.1 ระบบนิเวศ ประกอบด้วย

- น้ำ อันได้แก่ แหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น คลอง น้ำตก พรุและแหล่งน้ำที่มนุษย์สร้าง เช่น แก้มลิง คลองขุด อ่างเก็บน้ำ
- การใช้ประโยชน์ที่ดิน ในด้านการอนุรักษ์ ได้แก่ พื้นที่ป่าต้นน้ำ พื้นที่เกษตร พื้นที่วัฒนธรรม และด้านการพัฒนา ได้แก่ ที่อยู่อาศัย ย่านการค้า เป็นต้น
- แหล่งผลิตอาหาร ได้แก่ ข้าว สัตว์น้ำ ผัก ผลไม้ ปศุสัตว์ อาหารแปรรูป อาหารนำเข้า
- สิ่งแวดล้อม/ทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ สวนสาธารณะ พื้นที่สีเขียว ปริมาณก๊าซ คาร์บอนไดออกไซด์

4.1.2 ระบบสังคม ประกอบด้วย

- ประชากร อันได้แก่ ประชากรในทะเบียนราษฎร์ เด็ก เยาวชน วัยแรงงาน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ รวมไปถึงประชากรแฝง อันได้แก่ แรงงานต่างด้าว แรงงานต่างถิ่น นักท่องเที่ยว
- การปกครอง แบ่งตามเขตการปกครอง และรูปแบบการปกครอง ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) การปกครองส่วนภูมิภาค อันประกอบด้วย หน่วยงานระดับท้องที่ หน่วยงานรัฐ และการปกครองจากส่วนกลาง ประกอบด้วยหน่วยงานราชการต่างๆ
- เครือข่ายสังคม ประกอบด้วย สถาบันชุมชน ชุมชน องค์กรประชาสังคม กลุ่ม/ชมรม องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรสื่อสารสาธารณะ เครือข่ายศิลปวัฒนธรรม
- การศึกษา ประกอบด้วยสถาบันวิชาการ กศน. วัด/มัสยิด/โบสถ์

4.1.3 ระบบโครงสร้างพื้นฐาน ประกอบด้วย

- ด้านการคมนาคม ได้แก่ ถนน ระบบขนส่งมวลชน ระบบสื่อสาร
- ด้านสาธารณูปโภค ได้แก่ ปริมาณน้ำดื่ม/น้ำใช้ ไฟฟ้า พลังงาน(น้ำมัน, พลังงานทางเลือก)

- ด้านสุขาภิบาล ได้แก่ ปริมาณน้ำเสีย/แหล่งระบายน้ำเสีย ขยะ คุณภาพอากาศ
- ด้านสาธารณสุข ได้แก่ สถานพยาบาล(รพ.เอกชน รพ.รัฐ ศูนย์บริการฯ สอ. ผู้ป่วย/โรคเรื้อรัง,โรคติดต่อตามฤดูกาล ฯลฯ)

4.1.4 ระบบเศรษฐกิจและการเงิน ประกอบด้วย

- ด้านการเงินการธนาคาร
- ด้านการท่องเที่ยว
- ด้านอุตสาหกรรม
- ด้านอาชีพ

4.1.5 ระบบการเมือง การปกครอง ประกอบด้วย

- ด้านนโยบายสาธารณะ ได้แก่ นโยบายการพัฒนาระดับชาติ ระดับจังหวัด ระดับพื้นที่
- งานผังเมือง

4.2 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พิจารณาจากปริมาณฝน อุณหภูมิ ระดับน้ำทะเลขึ้นลง

4.3 ความเปราะบางต่อการรับมือ สำหรับกลุ่มคน/อาชีพ อันได้แก่ เด็ก ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส/คนจน ผู้สูงวัย และสำหรับพื้นที่

มติที่ประชุม ให้ทางสถาบันสิ่งแวดล้อมไทยจัดทำกรอบการศึกษาวิจัยตามที่คณะทำงานเสนอ โดยประสานไปยัง ดร.ธนิยา เกาศล อาจารย์ประจำภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ดำเนินการศึกษาวิจัยต่อไป และในส่วนของการรวบรวมข้อมูลและงานวิจัย ให้คณะทำงานเป็นผู้ให้ข้อมูลที่ตนเองมีอยู่กับนายอำมาตย์ ไชยทวีวงศ์ ผู้ประสานงานภาคสนาม สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย เป็นผู้รวบรวมต่อไป ซึ่งจะได้ไม่ต้องทำการศึกษาวิจัยซ้ำ และช่วยให้ผลการศึกษาออกมารวดเร็ว เป็นไปตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้ในระยะที่ 2

วาระที่ 4 เรื่องอื่น ๆ

1. เนื่องจากทางคณะทำงานเห็นพ้องกันว่า คณะทำงานที่มีอยู่ ยังไม่ครอบคลุมถึงประเด็นผลกระทบ และคณะทำงานเดิมบางท่านไม่มีส่วนร่วมในโครงการบ่อยครั้ง จึงควรพิจารณาทบทวนองค์ประกอบคณะทำงานให้ครอบคลุมถึงประเด็นผลกระทบ และโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งที่ประชุมร่วมกันเสนอรายชื่อคณะทำงานเพิ่มเติมสรุปได้ คือ

1) นายชาคริต โภชะเรือง นักวิจัย สถาบันวิจัยระบบสุขภาพภาคใต้
2) ผู้แทนจากสำนักงานประปาส่วนภูมิภาค อำเภอหาดใหญ่
3) ผู้แทนจากสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสงขลา
4) ผู้แทนจากโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสงขลา
5) ผู้แทนสำนักงานชลประทานสงขลา
6) นายสมภพ วิสุทธิศิริ ผู้แทนศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคใต้ฝั่งตะวันออก

7) ผู้แทนจากสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ที่จะเข้ามารับผิดชอบข้อมูลด้าน GIS

8) ผู้แทนจากสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสงขลา

2. การจัดประชุมคณะทำงานครั้งต่อไป คือ ช่วงประมาณหลังสงกรานต์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักวิชาการที่ทำการศึกษาวิจัยผลกระทบในประเด็นต่างๆ นำเสนอผลการศึกษาแก่คณะทำงาน เพื่อนำไปสู่การจัด SLD2 ต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ และทางฝ่ายเลขานุการจะเป็นผู้ดำเนินการเรื่องการปรับปรุงคณะทำงานและประสานเรื่องการประชุมครั้งต่อไปยังคณะทำงานทุกคน ภายหลังจากทราบวันที่ชัดเจนแล้ว

ประธานคณะทำงานกล่าวปิดการประชุม

นาย อำมาตย์ ไชยทวีวงศ์

ผู้ประสานงานประจำภาคสนาม สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย

สรุปการประชุม